

Vergaderjaar 2019–2020

35 491

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2020 (tweede incidentele suppletoire begroting inzake beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2020 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van Infrastructuur en Waterstaat.

Op 29 april 2020 is de eerste suppletoire begroting naar de Tweede Kamer verzonden. De behandeling in de Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden is de in de begrotingsstaat opgenomen stand nog niet door de beide Kamers bekrachtigd. Vanwege de snelle opeenvolging van begrotingswetsvoorstellen bevat de kolom «mutaties suppletoire begrotingen» zowel de eerste suppletoire begroting als de mutaties die in de eerste incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen. Dit om het budgetrecht van de Staten-Generaal te waarborgen.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze vijfde incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 2

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze wet.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B. BEGROTINGSTOELICHTING

a. Inhoudelijke toelichting

Toelichting

Met de brief van 5 juni 2020, Kamerstuknummer 2020Z10292, bent u geïnformeerd over het besluit tot een beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer. De kern is dat bij het verzoek van het kabinet om een volwaardige dienstregeling aan te bieden, terwijl de reizigersaantallen en dus de inkomsten nog beperkt zijn, een vergoeding hoort.

Bedragen x € 1 miljoen

| begroting | Uitgaven | Ontv. |
|---|----------|-------|
| HXII | | |
| 16.02 Beschikbaarheidsvergoeding OV | 1.488 | |
| 26 Bijdrage Infrafonds | - 167 | |
| INFRASTRUCTUURFONDS | | |
| 13.03.01 Inpassing aandeel lenW beschikbaarheidsvergoeding OV | - 167 | |
| 19 Bijdrage HXII | | - 167 |

De vergoeding is bestemd voor al het openbaar vervoer onder een concessie (gebiedsconcessies, lijnconcessies en lijnovereenkomsten) in Nederland en beoogt te komen tot een kostendeckingsgraad van 93% voor de periode 1 maart – 31 december 2020 bij de vervoerders. Een vervoerder kan verzoeken om een verhoging van maximaal 2%-punt als overtuigend kan worden aangetoond dat er bedrijfseconomisch geen andere mogelijkheid is dan de dienstverlening af te schalen om continuïteit te borgen. De regeling kost naar verwachting circa 1,5 miljard euro en loopt tot het einde van 2020.

In lijn met het doorbetalen door de decentrale overheden van de vergoedingen voor regionale concessies, draagt het Ministerie van lenW 167 mln. euro bij door de concessievergoeding die zij ontvangt van NS in te zetten voor de beschikbaarheidsvergoeding. De overige 1,3 miljard euro wordt door het kabinet additioneel beschikbaar gesteld. De vergoeding wordt ingericht op basis van nacalculatie. Dat betekent dat bij niet-volledige besteding van het overgehevelde budget het resterend deel terugvloeit naar generale middelen. Voor de OV-studentenkaart geldt dat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap conform de reguliere systematiek blijft betalen.

In deze incidentele suppletore begroting wordt het aandeel van lenW in de beschikbaarheidsvergoeding OV ten laste van het spoorprogramma gebracht. Bij het eerstvolgende begrotingsstuk (de Ontwerpbegroting 2021) zal de samenhang met de reeds begrote uitgaven in 2020 inzichtelijk gemaakt worden.

Artikel 16 Openbaarvervoer en Spoor

De verhoging van subsidies op artikel 16.02 met € 1.488 miljoen is het gevolg van een generale toevoeging van € 1.321 miljoen voor de beschikbaarheidsvergoeding en € 167 miljoen veroorzaakt door de overboekingen van het aandeel lenW in de beschikbaarheidsvergoeding vanuit het infrastructuurfonds.

Artikel 26 Bijdrage Investeringsfondsen

De neerwaartse bijstelling van de uitgaven wordt veroorzaakt door de overboekingen van het aandeel lenW in de beschikbaarheidsvergoeding vanuit het infrastructuurfonds.

b. Budgettaire gevolgen van beleid

Artikel 16

Budgettaire gevolgen van beleid: beleidsartikel 16 (tweede incidentele suppletoire begroting jaar 2020) (Bedragen x € 1.000)

| 16 | Spoor | Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW en amendementen | Stand na 1e suppletoire begroting | Mutaties tweede incidentele suppletoire begroting | Stand tweede incidentele suppletoire begroting |
|-----------------------------|---|--|-----------------------------------|---|--|
| Verplichtingen | | 23.353 | 30.575 | 1.488.000 | 1.518.575 |
| waarvan juridisch verplicht | | | 100% | | |
| Uitgaven | | 28.508 | 35.530 | 1.488.000 | 1.523.530 |
| 16.01 | Spoor | 28.508 | 35.530 | | 35.530 |
| 16.01.01 | Opdrachten | 6.399 | 7.298 | | 7.298 |
| | – Overige Opdrachten | 3.743 | 6.200 | | 6.200 |
| 16.01.01.01 | OV & Stations (S) | 2.656 | 1.098 | | 1.098 |
| 16.01.02 | Subsidies | 18.719 | 20.780 | | 20.780 |
| | – Overige Subsidies | 1.119 | 2.824 | | 2.824 |
| 16.01.02.07 | 3e spoor Duitsland | 3.000 | 3.000 | | 3.000 |
| 16.01.02.15 | Maatreg Spoorgoeder | 14.600 | 14.956 | | 14.956 |
| 16.01.03 | Bijdragen aan agentschappen | 940 | 921 | | 921 |
| 16.01.03.02 | – Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI | 45 | 46 | | 46 |
| 16.01.03.04 | – Waarvan bijdrage aan agentschap RWS | 895 | 875 | | 875 |
| 16.01.04 | Bijdragen aan medeoverheden | 2.350 | 2.429 | | 2.429 |
| 16.01.04.01 | CLU Betuwe en HSL | 2.350 | 2.429 | | 2.429 |
| 16.01.05 | Bijdragen aan (inter-)nationale organisaties | 100 | 102 | | 102 |
| | – Overige Bijdr (inter)nat.org | 100 | 102 | | 102 |
| 16.01.10 | Leningen | | 4.000 | | 4.000 |
| | – Overige Leningen | | 4.000 | | 4.000 |
| 16.02 | Beschikbaarheidsvergoeding OV | | | 1.488.000 | 1.488.000 |
| Ontvangsten | | | 4.750 | | |

Artikel 26

Budgettaire gevolgen van beleid: beleidsartikel 26 (tweede incidentele suppletoire begroting jaar 2020) (Bedragen x € 1.000)

| 26 | Bijdrage investeringsfondsen | Stand ontwerp-begroting 2020 incl. NvW en amendementen | Stand na 1e suppletoire begroting | Mutaties tweede incidentele suppletoire begroting | Stand tweede incidentele suppletoire begroting |
|-----------------------|---|--|-----------------------------------|---|--|
| Verplichtingen | | 6.981.233 | 6.510.846 | – 166.876 | 6.343.970 |
| Uitgaven | | 6.979.233 | 6.509.997 | – 166.876 | 6.343.121 |
| 26.01 | Bijdrage Investeringsfondsen | 6.046.994 | 5.683.446 | – 166.876 | 5.516.570 |
| 26.01.01 | Bijdrage aan het Infrastructuurfonds | 6.046.994 | 5.683.446 | – 166.876 | 5.516.570 |
| 26.01.01.01 | Bijdrage IF | 6.046.994 | 5.683.446 | – 166.876 | 5.516.570 |
| 26.02 | Bijdrage Investeringsfondsen | 932.239 | 826.551 | | 826.551 |
| 26.02.01 | Bijdrage aan het Deltafonds | 932.239 | 826.551 | | 826.551 |
| 26.02.01.01 | Bijdrage DF | 932.239 | 826.551 | | 826.551 |
| Ontvangsten | | | | | |